

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/553/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715216865
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5715216865.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci navrhovateľky: X. V., S.. X.X.XXXX, M. X. X/X, XXX XX, X., právne zastúpenej Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom so sídlom Veľká Okružná 26A, 010 01, Žilina, IČO: 37 909 835, proti otcovi: X. V., S.. XX.X.XXXX, M. D. X, XXX XX, X., právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Škultétyho 472/10, 036 01, Martin, IČO: 36 868 108, v konaní o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný

- s účinnosťou od 1.9.2016 do 31.8.2017 prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 180 € mesačne,
- s účinnosťou od 1.9.2017 do 31.8.2018 je povinný prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 170 € mesačne a
- s účinnosťou od 1.9.2018 do 30.6.2019 je povinný prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 155 € mesačne.

Výživné je zročné vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred na nasledujúci mesiac k rukám navrhovateľky. Tým sa v uvedenom období mení rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012 vo výroku o výživnom na navrhovateľku.

II. Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke určená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012 sa zrušuje s účinnosťou od 18.7.2019.

III. Dlh na výživnom za obdobie od 1.9.2016 do 30.6.2019 v sume 650 € je otec povinný zaplatiť v splátkach po 130 € mesačne, zročných ku poslednému dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Konanie o nároku navrhovateľky na zvýšenie výživného nad sumu 270 € mesačne od 1.9.2016 do 17.7.2019, sa zastavuje.

V. Vo zvyšku uplatneného nároku sa návrh navrhovateľky zamieta.

VI. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 30.12.2015 sa navrhovateľka ako plnoletá dcéra proti svojmu otcovi domáhala zvýšenia výživného zo sumy 150 €, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012 na sumu 500 € mesačne a to z dôvodu nástupu na vysokoškolské štúdium. Navrhovateľka uviedla, že 3.9.2015 sa stala študentkou Univerzity Palackého v Olomouci a jej priemerné mesačné náklady predstavujú sumu približne 720 €. Výživné

doposiaľ určené na jej výživu nepostačuje. Neskôr do spisu pripojila prehľad svojich nákladov na štúdium v Olomouci, ktoré predstavujú, pokiaľ šlo o nájomné, 3.000 CZK za internát, za stravu v menze a bufete približne 3.550 CZK, za cestovné vlakom a mestskou hromadnou dopravou vyše 2.050 CZK, náklady na mobilný telefón predstavujú položku asi približne 300 CZK mesačne, náklady na študijný materiál približne 600 CZK mesačne, vreckové približne 2.500 CZK mesačne a nákup drogistického tovaru približne 500 CZK mesačne. Jej výdavky takto spolu predstavujú približne 12.500 CZK mesačne, čo v prepočte znamená približne 470 €. Približne 255 € vynakladá ale v Slovenskej republike a to na nákup drogérie 50 €, mestskú hromadnú dopravu v mieste bydliska 15 €, nákup liekov 40 €, nákup stravy na internát približne 70 € a náklady za mobilný telefón približne 10 € mesačne. Na nákup ošatenia míňa približne 70 € mesačne.

2. Navrhovateľka v priebehu konania predkladala listinné dôkazy preukazujúce tieto výdavky, ktoré sa ale v priebehu konania menili, nakoľko navrhovateľka menila počas konania vysokú školu, avšak pokiaľ šlo o náklady na lieky, predložila potvrdenie svojej ošetrojúcej lekárky, podľa ktorého je sledovaná v alergiologickej, cievnej a ortopedickej ambulancii. Trvale užíva tam uvedené lieky, ktoré vyžadujú doplatky približne 64,15 € mesačne (č.l. 39, 40).

3. Otec sa prvýkrát k návrhu vyjadril podaním z 12.2.2016, ktorým žiadal návrh zamietnuť a priznať mu trovy konania. Otec vo svojom vyjadrení uviedol, že určené výživné vo výške 150 € doposiaľ poctivo platil k rukám matky navrhovateľky a podľa jeho názoru určené výživné bolo dostatočne vysoké na to, aby z neho mohli byť tvorené aj úspory, resp. rezerva na vysokoškolské štúdium navrhovateľky. Uviedol, že jeho priemerný čistý príjem vo výške 825 € mesačne mu neumožňuje platiť výživné v požadovanej výške. V čase podania vyjadrenia (február 2016) otec býval v spoločnej domácnosti u svojej priateľky a podieľal sa na financovaní spoločnej domácnosti sumou 260 € mesačne (na bývanie) a sumou 240 € (na stravu, drogériu a iné výdavky). Na dôkaz tejto skutočnosti pripojil kópiu dohody o úhrade nákladov spojených s užívaním nehnuteľností. Jeho mesačné výdavky na cestovanie a údržbu motorového vozidla predstavujú približne 80 € mesačne. Zhoršujúci zdravotný stav si vyžaduje nákup liekov približne vo výške 10 € mesačne. Sporí sumou 30 € mesačne. Za internet a televíziu mesačne míňa približne 23,99 € mesačne, za mobilný telefón približne 1 euro. Oblečenie a ošatenie ho stojí približne 15 € mesačne a bankové poplatky približne 8 € mesačne. Jeho výdavky takto spolu dosahujú sumu približne 818 € mesačne a preto je nepredstaviteľné, aby dcére poskytoval výživné v tej výške, ako žiada. Navyiac vyčítal navrhovateľke, že sa nikdy nepokúsila s ním skontaktovať a dohodnúť sa na zvýšení výživného. Naopak po rozvoze svojich rodičov navrhovateľka sa kontaktom s otcom vyhýbala a otec s ňou nikdy nedokázal nadviazať normálny vzťah rodič - dieťa. V otcovi to vyvolalo dojem, že ho navrhovateľka nerešpektuje, nepozvala ho ani na stužkovú slávnosť, kde miesto toho pozvala partnera svojej matky. Takýto postoj ho zranil najmä preto, že navrhovateľke daroval spoluvlastnícky podiel k bytu, ktorý bol pred uzavretím manželstva rodičov navrhovateľky vo výlučnom vlastníctve otca a tento byt následne otec previedol za odplatu do podielového spoluvlastníctva matke navrhovateľky, avšak samotnej navrhovateľke štvrtinový podiel k bytu daroval. Poprel, že by sa navrhovateľka s ním pokúsila dohodnúť na výživnom. Sám jej ponúkal pomoc. Ona však stretnutia s ním odmietala. Sám otec požadoval informáciu o výbere školy, ktorú mu navrhovateľka jednoznačne neposkytla a nekonzultovala s ním ako otcom, ktorý má voči nej vyživovaciu povinnosť, svoje študijné možnosti a výdavky s tým spojené. Podľa informácií otca bola navrhovateľka prijatá na vysokú školu s podobným zameraním v Bratislave bez prijímacích skúšok. Napriek tomu rozhodla sa študovať v Olomouci s vyššími mesačnými nákladmi. Tejto skutočnosti by si mala byť vedomá matka navrhovateľky a ak s tým súhlasila, mala by sa na týchto zvýšených nákladoch podieľať najmä ona. V ďalšej časti svojho vyjadrenia potom otec polemizoval s deklaroványmi výdavkami navrhovateľky a ponúkal fiktívne riešenia podľa svojho názoru, pokiaľ šlo o bývanie, stravovanie, ošatenie navrhovateľky, nákup ďalších potrieb, čím by mesačné náklady navrhovateľky na živobytie klesli na sumu približne 201 €. Žiadal, aby navrhovateľka všetky svoje výdavky zdokladovala.

4. Aj otec postupne v priebehu konania produkoval dôkazy preukazujúce jeho životné náklady, výdavky a príjmy. Aktívne sa vyjadroval k výdavkom navrhovateľky a k výdavkom rodiny matky navrhovateľky v snahe preukázať, že výdaje samotnej navrhovateľky, ale najmä rodiny jej matky sú vyššie, než je celkový príjem tejto rodiny.

5. V závere pojednávania na pojednávaní dňa 3.8.2017 otec vzniesol vzájomný návrh a žiadal, aby súd zaviazal navrhovateľku vždy po ukončení skúškového obdobia, to znamená na konci každého

semestra preukázať otcovi výsledky jednotlivých skúšok a preukázať doklad o návšteve školy. Zároveň mal navrhovateľke súd uložiť povinnosť ohlásiť otcovi ako povinnému akúkoľvek zmenu zdravotného stavu, alebo zmenu týkajúcu sa štúdia. Súčasne žiadal, aby súd nariadil otcovi poskytovať informácie zo strany vysokej školy o výsledkoch štúdia a navštevovaní vysokej školy dcérou, teda navrhovateľkou, ak ich bude otec požadovať.

6. Navrhovateľka v priebehu konania v súvislosti so zmenou vysokej školy zmenila návrh, keď podaním zo dňa 17.3.2017 žiadala, aby súd zvýšil výživné na navrhovateľku zo sumy 150 € na sumu 500 € s účinnosťou od podania návrhu do 20.6.2016 a ďalej zo sumy 150 € na sumu 450 € od 1.9.2016 do 30.9.2016 a ďalej na sumu 300 € s účinnosťou od 1.10.2016. Navyše žiadala, aby bol otec nad rámec bežného výživného uvedeného v ods. 1 povinný zaplatiť sumu 234,70 € titulom úhrady jednorazových nákladov navrhovateľky na lekárske ošetrovanie a súčasne požadovala priznať náhradu trov konania. V tomto podaní navrhovateľka uviedla, že študentkou Univerzity Palackého v Olomouci - prírodovedeckej fakulty, bola od 3.9.2015 do 31.8.2016. Reálne však navštevovala školu do 20.6.2016. Preto za obdobie jej štúdia v Olomouci žiada výživné zvýšiť na sumu 500 €. V období, keď neštudovala, to znamená od 1.7.2016 do 31.8.2016, nežiada o zvýšenie výživného. Od 1.9.2016 sa stala študentkou Univerzity Sv. Cyrila a Metoda v Trnave - inštitútu fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Trnave a jej priemerné mesačné výdavky predstavujú sumu približne 450 - 500 €. Sú čiastočne kompenzované priznaným sociálnym štipendiom vo výške 170 €, ktoré jej bolo priznané za obdobie od 1.10.2016 do 30.6.2017 a z toho dôvodu za september 2016 žiada zvýšiť výživné na sumu 450 € a od 1.10.2016 na sumu 300 €. Jej aktuálne výdavky spolu so štúdiom predstavujú priemerne 275,37 €. Ostatné jednorazové výdavky spolu so štúdiom predstavovali sumu 74 €. Od septembra 2016 do polovice februára 2017 bola počas štúdia ubytovaná na internáte, kde mesačné náklady predstavovali sumu 70 €. Od polovice februára 2017 je ubytovaná v byte, na ktorý prispieva sumou 80 €. Ide o byt, ktorý obýva spoločne s ďalšími piatimi spolubývajúcimi a suma 80 € je suma, ktorá pripadá na jednu osobu. Ubytovanie na priváte musela vyhľadať z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu a hygienicky nevyhovujúceho ubytovania na internáte. V mesiaci marec 2016 absolvovala operačný zákrok žíl, s ktorým boli spojené zvýšené náklady vo výške 200 € (50 € predoperačné vyšetrenie, 150 € operný zákrok samotný). V dôsledku tohto operačného zákroku bola nútená nosiť kompresné podkolenky, ktorých cena na rok predstavuje približne 26 €. Kompresné podkolenky musí nosiť na odporúčenie lekára dlhodobo a to až do prvého pôrodu. Mesačné náklady na uvedené podkolenky predstavujú sumu 2,16 €, čo predstavuje 26 € na 12 mesiacov. V júli 2016 sa podrobila vyšetreniu v sanatóriu Helios, za ktoré zaplatila 19,70 €. Za očné vyšetrenia absolvované v januári 2017 pre podozrenie z glaukómu platila 24 €. S kúpou okuliarov vo februári 2017 boli spojené výdavky vo výške 97 €. Do zakúpenia okuliarov nosila kontaktné šošovky, ktoré predstavovali jednorazový výdavok v sume 15 € v septembri 2016. Tieto jednorazové výdavky na zdravotnú starostlivosť, ktorá bola navrhovateľke poskytnutá, predstavovali celkovo 234,70 € a navrhovateľka žiadala, aby otec bol zaviazaný k úhrade tejto sumy samostatným výrokom v rozsudku. Aj k tomuto podaniu navrhovateľka pripojila listinné dôkazy preukazujúce konštatované výdavky.

7. Na pojednávaní dňa 4.5.2017 súd v prítomnosti oboch účastníkov a ich právnych zástupcov zmenu návrhu navrhnutú podaním zo dňa 17.3.2017 pripustil (č.l. 574).

8. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie podrobným výsluchom účastníkov, najmä navrhovateľky a svedkyne X. V. - matky navrhovateľky. Oboznámil sa s listinnými dôkazmi preukazujúcimi príjmy a životné náklady účastníkov ako aj matky navrhovateľky a členov jej rodiny, počtom vyživovacích povinností u rodičov navrhovateľky, tiež s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 a takto vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav veci:

9. Po vykonanom dokazovaní na pojednávaní dňa 18.10.2017 súd vyhlásil vo veci prvý rozsudok, ktorým otca zaviazal s účinnosťou od 1.3.2016 do 26.6.2016 prispievať na navrhovateľku zvýšeným výživným v sume 200 € mesačne a s účinnosťou od 1.9.2016 zvýšeným výživným v sume 220 € mesačne, ktoré bolo zročné vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred na nasledujúci mesiac k rukám navrhovateľky. Vo zvyšku uplatneného nároku návrh navrhovateľky zamietol. Súd určil dlh na výživnom za obdobie od 1.3.2016 do 20.6.2016 a od 1.9.2016 do 30.9.2017 spolu v sume 1.163,33 € a otca zaviazal splácať tento dlh splátkami po 30 € mesačne. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012 vo výroku o výživnom na navrhovateľku. Vzájomný návrh otca zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

10. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka a aj jej otec a Krajský súd v Žiline svojím rozsudkom sp. zn. 11Co/309/2018 zo dňa 18.12.2018 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým súd uložil otcovi povinnosť s účinnosťou od 1.3.2016 do 20.6.2016 prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným 200 € mesačne a ktorým súd stanovil dlh na výživnom za obdobie od 1.3.2016 do 20.6.2016 v sume 150 € a vo výroku, ktorým vo zvyšku uplatneného nároku návrh navrhovateľky za obdobie od 30.12.2015 do 31.8.2016 zamietol, potvrdil s tým, že zameškané výživné v sume 150 € zaviazal otca zaplatiť navrhovateľke do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V časti, kde súd zamietol vzájomný návrh otca, zostal rozsudok nedotknutý a vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Vo svojom uznesení k tej časti, kde Krajský súd v Žiline rozsudok okresného súdu zrušil, vyslovil Krajský súd názor, že okresný súd sa dostatočným spôsobom nezaoberal tým, že od októbra 2016 majú byť navrhovateľkine potreby na štúdium aj živobytie uspokojované nielen z príspevkov matky, z výživného otca, ale aj titulom dávok sociálneho štipendia. Odvolací súd súhlasí so závermi okresného súdu, „...že ak je v možnostiach a schopnostiach povinného rodiča poskytovať vyššie výživné, nemôže byť povinnosť zabezpečiť výživu dieťaťa študujúceho na vysokej škole prenášaná na štát vo forme sociálneho štipendia... a že sociálne štipendium je plnením, ktoré je poskytované v prípade, ak výživu študenta na vysokej škole nie sú schopní zabezpečovať vzhľadom na výšku svojich príjmov rodičia...“ Na druhej strane ak teda príslušný orgán po posúdení všetkých relevantných podkladov (teda zrejme aj výšky príjmov rodičov) rozhodne o priznaní sociálneho štipendia, je potrebné pri posudzovaní pomerov na strane oprávneného na túto skutočnosť prihliadať. Je otázne, či môže prípadná zvýšená vyživovacia povinnosť otca v plnej miere nahradiť sociálne štipendium poskytované navrhovateľke, ak táto skutočnosť bude mať za následok zmenu rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia. V tejto súvislosti bude potrebné, aby sa súd prvej inštancie dôkladne oboznámil s dôvodmi rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia a následne po preverení aktuálnych pomerov tak navrhovateľky, ako aj jej otca opätovne vo veci rozhodne.

12. Okresný súd Martin preto vec znova prejednal, doplnil dokazovanie, pričom prihliadal aj na výsledky predtým vykonávaného dokazovania. Súd mal zistený tento skutkový stav veci:

13. Vyživovacia povinnosť rodičov navrhovateľky, resp. otca navrhovateľky bola voči navrhovateľke naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené. Navrhovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti jej matke X. V. a v čase rozvodového konania jej rodičov bola maloletá.

14. Vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľke bola určená na sumu 150 € mesačne, pričom rodičia navrhovateľky v rámci rozvodového konania uzatvorili rodičovskú dohodu o úprave rodičovských práv a povinností voči navrhovateľke. V tom čase otec navrhovateľky zarábala v čistom zárobku 697 € mesačne a matka dosahovala čistý priemerný mesačný zárobok vo výške 434,80 € mesačne.

15. V čase podania návrhu navrhovateľkou na zvýšenie výživného bola navrhovateľka už študentkou prvého ročníka Prírodovedeckej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, kde podľa potvrdenia vysokej školy študovala v čase od 3.9.2015 do 31.8.2016, teda v akademickom roku 2015/2016. V čase rozvodového konania otec navrhovateľky nemal vyživovaciu povinnosť k inému dieťaťu a táto situácia sa nezmenila ani v priebehu konania o prejednávanej veci. Naopak matke navrhovateľky pribudla vyživovacia povinnosť, keď so svojím partnerom X. H. priviedla dňa XX.X.XXXX na svet dieťa - brata navrhovateľky L. H., s ktorým je toho času na rodičovskej dovolenke. Na rodičovskej dovolenke bola matka navrhovateľky ešte aj ku dňu vyhlásenia druhého rozsudku Okresného súdu Martin, teda ku dňu 3.10.2019.

16. Pokiaľ ide o príjem otca, tak ten u svojho zamestnávateľa Schrack technik, s.r.o., so sídlom v Bratislave v roku 2015 dosiahol priemerný čistý zárobok vo výške 824,68 €. Potom v roku 2016 dosiahol príjem 832,01 € a za prvé 4 mesiace roku 2017 dosiahol príjem 833,20 € netto. Otec deklaroval svoje životné náklady tak, ako vyplynuli z jeho prvého písomného vyjadrenia k návrhu. Súd však považoval za účelovo uzavretú dohodu z 1.1.2016 otca ohľadne úhrady nákladov spojených s užívaním nehnuteľností, ktorú otec pripojil do spisu (č.l. 191, 192). Podľa tejto dohody mal otec svojej priateľke L. Z., v byte ktorej býval, prispievať celkovo sumou 500 €. V priebehu konania však otec zmenil bývanie a v apríli 2016 sa

presťahoval do turistickej ubytovne v Sučanoch a ktorú vlastní firma OMS - Metalax, s.r.o., so sídlom v Sučanoch, za ktorú platí 250 € mesačne. Od júna 2016 však otec už býval v prenajatom byte L. R. na adrese uvedenej v záhlaví tohto rozsudku, za ktorý platí 260 € mesačne a v danej sume sú zahrnuté už aj úhrady na plnenia poskytované s užívaním predmetu nájmu. V záverečnej fáze konania mal súd u otca preukázaný kompletný príjem za rok 2017, kedy otec dosahoval čistý priemerný mesačný príjem vo výške 912,42 €, v roku 2018 dosiahol priemerný čistý zárobok 913,84 € a v roku 2019 od januára do augusta dosahoval priemerný čistý zárobok 934,19 €. Pomery otca sa v lete roku 2019 zmenili. Otec kúpil byt na základe kúpnej zmluvy z 23.8.2019, na ktorý si zobral hypoúver, preukázaný zmluvou uzatvorenou s J. M. č. XX/XXXX/XXXXXX Y. a to vo výške 37.700 €, ktorý sa otec zaviazal splácať splátkami po 161,30 € od októbra 2019 až do januára 2042. Byt si dal poistiť a ročne za poistenie bytu platí 41,68 €, čo preukázal predloženou poistnou zmluvou.

Rovnako si dal poistiť seba pre prípad choroby, za čo platí 25,10 € mesačne. Otec má stále zhoršený zdravotný stav a dýchacie problémy. Inak sa jeho osobné pomery nezmenili, nie je ženatý a nemá ďalšie dieťa.

17. Matka navrhovateľky v roku 2015 u svojho zamestnávateľa SAM GROUP EU, s.r.o., so sídlom v Prievidzi (č.l. 117) dosiahla priemerný čistý zárobok vo výške 405,24 € mesačne. V decembri 2015 však už bola matka navrhovateľky práceneschopná a to v súvislosti s tehotenstvom. Od polovice decembra 2015 do júna 2016 teda matka poberala dávky nemocenského priemerne vo výške 238,40 € mesačne. Od júna 2016 do marca 2017 poberala materskú, ktorá sa v závislosti od počtu pracovných dní v mesiaci pohybovala medzi sumou 345,40 € do 356,90 €. Celkovo však matka od 26.12.2015 až do 12.3.2017 bola odkázaná na dávky nemocenského a materského vyplácanou Sociálnou poisťovňou a v tomto období jej priemerný príjem z týchto dávok dosahoval sumu 290,66 € mesačne. Od polovice marca 2017 už matka pobereá rodičovský príspevok vo výške 203 € mesačne a prídavky na dve deti. Matka navrhovateľky žije v spoločnej domácnosti s dvomi deťmi, teda navrhovateľkou a jej bratom L. H. a partnerom matky. Priemerný čistý zárobok partnera matky navrhovateľky v období od apríla 2015 do marca 2016 dosahoval výšku 441,75 €. V ďalšom období od júla 2016 do apríla 2017 partner matky navrhovateľky X. H. u nového zamestnávateľa MS s.r.o., so sídlom v Příbovcích zarábala priemerne 418,80 € mesačne. Rodina matky navrhovateľky býva v byte, ktorý má matka a navrhovateľka v podielovom spoluvlastníctve, pričom navrhovateľke podiel vo výške 1-ina daroval otec po rozvode s matkou navrhovateľky a pokiaľ ide o spoluvlastnícky podiel matky navrhovateľky vo výške 3-ín, ten otec previedol na matku navrhovateľky za odplatu 25.000 €. Za účelom splatenia kúpnej ceny si matka požičala od svojho brata 26.000 €. K výdavkom rodiny matky navrhovateľky patrí povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ročne vo výške 147 €, poplatky za správu bytu v sume 165 €, poplatky za elektrinu v sume 32 €, poplatky za plyn v sume 12 €, za internet 10,62 €, za koncesionárske poplatky 4,64 €. Matka ďalej spláca úvery v splátkach vo výške 39,58 € a 71,79 €, poplatky za mobilný telefón matky sa pohyboval v sume 60 - 80 € mesačne a poplatky za odpad ročne na jednu osobu v sume 25 €. Pôžičku bratovi matka spláca podľa zmluvy splátkami vo výške 50 € mesačne.

18. Súd dovypočul aj matku navrhovateľky, pričom z jej výpovede vyplynulo, že finančné pomery jej a jej partnera sa nezmenili. Matka si vo voľnom čase, najmä v zimnom období, privyrába háčkováním, príležitostne tieto výrobky predáva, prípadne sa zúčastní na vianočných trhoch. Touto činnosťou matka získava príležitostný príjem od 10 € do 70 € v zimnej sezóne. Partner matky X. H. nezmenil svojho zamestnávateľa a jeho príjem s odmenami predstavuje maximálne 500 € v čistom zárobku. Matka priznala, že rodina niekedy finančne nevychádza a musí jej vypomáhať navrhovateľka poslaním sumy 100 € až 200 € na účet matky, ktoré potom ona dcére vráti. U matky mal súd zdokladovaný príjem po rok 2019, kde bolo preukázané, že matka pobereá rodičovský príspevok v roku 2018 v sume 214,70 € a v roku 2019 v sume 220,70 €, tiež pobereá prídavky na dve deti, spolu v sume v roku 2018 = 47,36 € a v roku 2019 v sume 48,68 €.

19. Pokiaľ ide o navrhovateľku, tak navrhovateľka potvrdeniami Palackého univerzity v Olomouci v ČR - Prírodovedeckej fakulty potvrdila, že študentkou tejto vysokej školy bola v čase od 3.9.2015 do 31.8.2016. Reálne však študovala a zdržiavala sa v Olomouci do polovice júna 2016, konkrétne do 20.6.2016 a vo svojej výpovedi potvrdila, že sa jej v štúdiu nedarilo. Navrhovateľka do spisu pripojila veľké množstvo listinných dôkazov preukazujúcich jej výdavky v zimnom semestri akademického roka 2015/2016, ktoré prevažne svedčia o výdavkoch navrhovateľky od septembra 2015 do januára 2016 a ktorými preukazovala výdavky konštatované v samotnom návrhu na začatie konania a v

jeho doplnení. Ako súd zistil už v predchádzajúcom konaní, navrhovateľka sa zúčastnila prijímacích pohovorov na štúdium na inej vysokej škole a to konkrétne na Univerzite Sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Inštitúte fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Trnave a bola prijatá na dennú formu bakalárskeho štúdia, študijného programu fyzioterapia v študijnom odbore fyzioterapia. Na štúdium na túto vysokú školu sa navrhovateľka zapísala 1.9.2016 a v čase opakovaného rozhodovania súdu bola stále študentkou tejto vysokej školy. Podľa potvrdenia školy navrhovateľka v akademickom roku 2018/2019 bola študentkou 3. roka dennej formy bakalárskeho štúdia na tejto vysokej škole. Z jej výpovede ale vyplynulo, že neukončila vysokoškolské štúdium 1. stupňa a to z toho dôvodu, že sa jej v stanovenom termíne nepodarilo odovzdať bakalársku prácu. Tá skutočnosť viedla k tomu, že si musela zvoliť nadštandardnú dĺžku štúdia. Momentálne je zapísaná znova v akademickom roku 2019/2020, pričom štátnice by mala mať v januári 2020, kedy by mala odovzdať bakalársku prácu a aj ju obhájiť. Jej pomery sa zmenili v tom smere, že už nemá pravidelné náklady s vysokou školou tak, ako ich predtým prezentovala (keď jej vznikali náklady na ubytovanie na internáte vo výške 50 €, neskôr titulom nájomného v prenajatom byte vo výške 80 €, za MHD 0,30 € za jednu cestu, za nákup zdravotníckej literatúry cca 50 € a za nákup stravy 40 € mesačne). Navrhovateľka v súčasnosti chodí už len na konzultácie ohľadne bakalárskej práce, aj to nie pravidelne a predpokladá, že školu bude navštevovať v tejto súvislosti asi len raz do mesiaca za účelom návštevy konzultanta k bakalárskej práci. Keďže je študentka, mohla uzavrieť dohodu o brigádnickej práci študentov, ktorú uzavrela s neziskovou organizáciou Benetrix, kde zarába 4 € na hodinu. Táto mzda za júl 2019 jej umožnila dosiahnuť príjem 274 €. Ako fyzioterapeut by sa mohla zamestnať v riadnom pracovnom pomere po ukončení vysokej školy. V súčasnosti musí pracovať len ako opatrovateľka, avšak predpokladá, že ak by pracovala plný mesiac, jej príjem by mohol predstavovať cez 500 € mesačne. Práca, ktorú má, jej umožňuje zaplatiť aj poplatok za nadštandardnú dĺžku štúdia v sume 850 €, ktorý poplatok jej bol oznámený listom vysokej školy z 22.8.2019 (č.l. 977). Navrhovateľka sama vo svojej výpovedi priznala, že jej nič nebráni, aby uzavrela aj riadny pracovný pomer s neziskovou organizáciou Benetrix na prácu ošetrovateľky. Je si však vedomá, že by potom stratila benefity vo vzťahu k odvodovému a daňovému zaťaženiu, ktoré má študent, pokiaľ pracuje na základe dohody o brigádnickej práci študentov.

20. Súd sa oboznámil aj s rozhodnutiami o priznaní sociálneho štipendia, ktoré predložila navrhovateľka. Z rozhodnutia zo dňa 7.12.2016 (č.l. 261) súd zistil, že navrhovateľke bolo s účinnosťou od 1.10.2016 do 30.6.2017, najviac však do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom prestane byť navrhovateľka študentom vysokej školy, priznané sociálne štipendium v sume 170 €. Hranica príjmu na vznik nároku na sociálne štipendium bola 682,95 €, pričom posudzovaný príjem, rozhodujúci na posúdenie nároku na sociálne štipendium, bol vo výške 506,90 €. Ako súd zistil z výpovede navrhovateľky a jej matky, šlo o príjem, ktorý dosahovala navrhovateľka titulom výživného a o príjem jej matky. Z rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia zo dňa 13.10.2017 súd zistil, že navrhovateľke bolo priznané sociálne štipendium v sume 180 € od 1.9.2017 do 30.6.2018, pričom hranica príjmu na vznik nároku na sociálne štipendium predstavovala maximálne 687,75 € a posudzovaný príjem na posúdenie nároku na sociálne štipendium, bol vo výške 464,89 €. Z rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia zo dňa 22.11.2018 súd zistil, že navrhovateľke bolo priznané sociálne štipendium v mesačnej výške 195 € na obdobie od 1.10.2018 do 30.6.2019 s tým, že hranica príjmu na vznik nároku na sociálne štipendium bola vo výške 707,02 € a príjem rozhodujúci na posúdenie nároku na sociálne štipendium bol zistený vo výške 432,83 €.

21. Na pojednávaní dňa 12.9.2019 navrhovateľka nakoniec žiadala, aby bolo výživné určené s účinnosťou od 1.9.2016 do 17.7.2019 v sume 270 € mesačne, kedy navrhovateľka uzavrela dohodu o brigádnickej práci študentov a následne aby bola vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľke ponechaná podľa pôvodnej úpravy, teda v sume 150 € mesačne a to momentu, keď navrhovateľka prestane byť študentkou vysokej školy.

22. Strana otca navrhla zamietnuť návrhy, pokiaľ ide o zvýšenie výživného za obdobie od 1.9.2016 do 17.7.2019 a naviac vzniesla vzájomný návrh, aby s účinnosťou od 18.7.2019 bola vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľke určená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012, zrušená, pretože navrhovateľka je schopná sama sa živiť vzhľadom na študijný plán v akademickom roku 2019/2020, kedy jej návštevy vysokej školy sú sporadické a má dostatočný časový priestor na to, aby si vlastnou prácou získavala prostriedky na obživu.

23. Tým, že navrhovateľka oproti poslednému podaniu zo dňa 17.3.2017 žiadala určiť výživné v menšej sume, teda v sume 270 € od 1.9.2016 (predtým žiadala 450 € na september 2016 a ďalej sumu 300 € od

1.10.2016), uplatňovanie nároku na sumu 270 € mesačne s účinnosťou od 1.9.2016 do 17.7.2019, bolo v podstate čiastočným späťvzatím návrhu, keďže navrhovateľka žiadala menej a dokonca za časovo ohraničené obdobie.

24. Vykonaným dokazovaním však nebolo preukázané, že by rodičia navrhovateľky mali iný príjem, než súd vyššie uvádza, napriek tomu, že otec stále zdôrazňoval rozdiel medzi deklarovanými výdavkami rodiny navrhovateľky a jej matky a druhá a príjmami rodiny. Tieto rozdiely však boli nepodstatné a z výpovede matky vyznievalo, že jej pomáhajú v prípade finančných problémov aj ďalší príbuzní.

25. Nároky účastníkov súd posudzoval podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine predovšetkým podľa ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktoré upravujú vyživovaciu povinnosť rodičov a detí.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

29. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

32. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

33. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre mal. dieťa.

34. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. Súd v prípade navrhovateľky rozhodoval už len o zvýšení výživného s účinnosťou od 1.9.2016 do 17.7.2019 tak, ako to navrhoval právny zástupca navrhovateľky, keďže k tomuto dňu navrhovateľka uzavrela dohodu o brigádnickej práci študentov, ktorá jej zabezpečovala ďalší príjem a ďalej od 18.7.2019 navrhovala strana navrhovateľky, aby ostalo v platnosti výživné, pôvodne vo výške 150 € tak, ako bolo určené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012.

36. Súd sa nestotožnil s návrhom navrhovateľky, kde navrhovateľka do 17.7.2019 navrhovala určiť výživné v sume 270 €, pretože vychádzal aj zo skutočností, že navrhovateľka v tomto období poberala sociálne štipendium. Súd po vyhodnotení skutočností, aké má navrhovateľka výdavky v súvislosti s

vysokoškolským štúdiom v období od septembra 2016 do júna 2019 mimo miesta svojho trvalého bydliska, hodnotiac tiež fakt, že navrhovateľka takmer každý týždeň dochádzala za svojou rodinou a vzhľadom na príjem matky bolo žiaduce, aby prispievala aj na náklady svojho bývania v domácnosti matky, dospel k presvedčeniu, že sociálnym, študijným, kultúrnym i zdravotným potrebám navrhovateľky za toto obdobie zodpovedá príjem 350 €. S prihliadnutím na výšku sociálneho štipendia v období od 1.9.2016 do 31.8.2017 preto zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na sumu 180 € mesačne, čo so sociálnym štipendiom umožní navrhovateľke získať v tomto období práve takýto príjem. Podľa presvedčenia súdu výška výživného takto určená nejakým spôsobom neohrozí životné potreby otca. Podobne s prihliadnutím na výšku sociálneho štipendia v období od 1.9.2017 do 31.8.2018 zvýšil výživné na sumu 170 € mesačne, keďže v tomto období navrhovateľka dosahovala sociálne štipendium v sume 180 €. Aj keď sociálne štipendium navrhovateľka nepoberala počas prázdninových mesiacov júl a august 2017, či 2018 a práve v tomto období si mohla privyrábať rôznymi brigádami, je výška výživného odôvodnená aj vzhľadom na opakované zdravotné problémy navrhovateľky, zhoršenie zraku, ktoré preukázala v predchádzajúcom konaní. Podobne s účinnosťou od 1.9.2018 do 30.6.2019 súd s prihliadnutím na výšku sociálneho štipendia 195 € určil výživné v sume 155 € mesačne. Podľa presvedčenia súdu sa takto zvýšeným výživným nezvýši posudzovaný príjem rodiny navrhovateľky tak, aby došlo k dodatočnému zrušeniu jej nároku na sociálne štipendium za dané obdobie.

37. Súd potom s prihliadnutím na skutočnosť, že otec si vyživovaciu povinnosť, pôvodne určenú v sume 150 € mesačne, vždy riadne plnil a ku dňu vyhlásenia rozsudku neexistoval na takto určenom výživnom dlh, určil dlh na výživnom za obdobie od 1.9.2016 do 30.6.2019 v sume 650 €. Za obdobie od 1.9.2016 do 31.8.2017 vznikol otcovi na výživnom dlh 360 €, za obdobie od 1.9.2017 do 31.8.2018 vznikol otcovi dlh na výživnom v sume 240 € a za obdobie od 1.9.2018 do 30.6.2019 mu vznikol dlh v sume 50 €. Dlž na výživnom súd otcovi povolil splácať po 130 € mesačne, ktoré podľa presvedčenia súdu je otec schopný bez problémov zaplatiť a to vzhľadom na skutočnosť, že súd súčasne vyhovel vzájomnému návrhu otca a zrušil vyživovaciu povinnosť otca voči navrhovateľke s účinnosťou od 18.7.2019. Súd mal totiž aj z výpovede navrhovateľky preukázané, že navrhovateľka počnúc septembrom 2019 bude navštevovať vysokú školu len sporadicky za účelom konzultácií kvôli riadne neodovzdanej bakalárskej práci. Navrhovateľka si našla zamestnanie v neziskovej organizácii Benetrix ako opatrovateľka a pri odpracovaní plného úväzku v priebehu mesiaca by mala zarobiť okolo 500 € v čistom zárobku. Podľa presvedčenia súdu navrhovateľka nemá už tak výrazné náklady na štúdium a je schopná pracovať aj v riadnom pracovnom pomere od 18.7.2019 si obstarávať prostriedky na obživu. Preto s prihliadnutím na skutočnosť, že minimálne od tohto dňa je navrhovateľka schopná živiť sa sama, súd vyhovel návrhu otca a vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke zrušil.

38. Keďže však navrhovateľka žiadala určiť výživné v období od 1.9.2016 do 17.7.2019 vo vyššej výške, teda v sume 270 € a ďalej ho ponechať vo výške 150 €, súd návrh navrhovateľky ako neodôvodnený zamietol.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 Zákona o rodine. Strana otca náhradu trov konania nepožadovala. Súd prihliadal tiež na skutočnosť, že konanie prebiehalo niekoľko rokov aj v prítomnosti právnych zástupcov, ktorých si účastníci konania zvolili a príjem ani jedného z účastníkov konania a to najmä navrhovateľky, ktorá predsa len bola v časti konania voči otcovi úspešná, neodôvodňuje, aby súd niektorého z účastníkov zaviazal, aby tomu druhému nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli. Každý z účastníkov si bude musieť trovy tohto konania takto znášať sám.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 C. m. p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 C. m. p. odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C. m. p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C. m. p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.